

ETKİNLİK 1: Dil ve Anlatım

Aşağıdaki metinlerle ilgili verilen bilgiler doğruysa kutucuğa "D", yanlışsa "Y" yazınız.

1.	Çoban gürül gürül akan bir ırmağın kenarına gelmiş. Peşinden hiç ayrılmayan köpeğine dönüp "Bu ırmağı hava kararmadan geçemezsek ayvayı yedik Karabaş kardeş." demiş. Bu ırmak kendi köylerinin içinden geçen ırmağa hiç benzemiyormuş. Suyun akışı çok yamanmış. "Böyle bir ırmak varsa mutlaka bunu geçecek bir köprü de vardır." deyip koyunları ırmağın kenarından götürmeye başlamış. Ama ne bir köprü görebilmişler ne de suyun azaldığı bir yer.
Bilgi verici bir metinden alınmıştır.	☐
İkilemelere yer verilmiştir.	☐
Konuşurma söz sanatından faydalanılmıştır.	☐
Karşılaştırma cümlesi vardır.	☐
Anlatımı zenginleştirmek için deyim kullanılmıştır.	☐

2.	Büyük Buzul Çağı olarak adlandırılan son buzul çağının günümüzden yaklaşık 2,6 milyon yıl önce başladığı ve 12.000 yıl önce sona erdiği düşünülüyor. Soğuk iklime karşın Büyük Buzul Çağı'nda birçok hayvan yaşamını sürdürmüş. Tüylü mamut, tüylü gergedan, mağara ayısı, kılıç dişli kaplan gibi soyu tükenmiş hayvanlar bunlardan bazıları. Ayrıca o zamanlarda bizon, misk öküzü, deve, aslan, kurt, at ve Ren geyiği gibi günümüzde yaşayan bazı hayvanların atalarının yaşadığı da biliniyor.
Konu ile ilgili örneklendirme yapılmıştır.	☐
Öznel içerikli cümlelere ağırlık verilmiştir.	☐
Benzetmeye başvurulmuştur.	☐
Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.	☐
Bir yer detaylarıyla anlatılmıştır.	☐

3.	Bir varmış bir yokmuş. Allah'ın insana verdiği günün çok, insan evladının ise sabrının az olduğu zamanlarmış. Memleketin birinde, iyiler iyisi bir padişah varmış. Her şeyi varmış ama hiç çocuğu yokmuş. Yaşı ilerledikçe bu yüzden kederi artıyormuş. Bir gün akıllı bir pir-i fani, padişahın derdini öğrendikten sonra, "kolayı var" demiş. "Siz şimdi bir bahçe yaptırın içinde güller, çiçekler, havuzlar, daha neler neler olsun" Padişah, bir bahçe yaptırmış ki dillere destan. Ama gel gelelim ne evlat varmış ne de bir müjdeli haber... Bu sefer de kafası iyice bozulmuş ve başlamış bahçeyi dağıtmaya. Ezmiş, çiğnemiş, dağıtmış.
Aynı cümle içinde zıt anlamlı kelimelere yer verilmiştir.	☐
Olay anlatan bir metinden alınmıştır.	☐
Deyimlere yer verilmiştir.	☐
Benzetmelere başvurulmuştur.	☐
Bir nesnenin ne olduğu açıklanmıştır.	☐

ETKİNLİK 2: Dil ve Anlatım

Aşağıdaki metinlerle ilgili verilen bilgiler doğruysa "✓" yanlış ise "x" yazınız.

1.	(I) Büyük camgöz köpek balığı, balina köpek balığının ardından dünyanın en büyük ikinci köpek balığı türüdür. (II) Yedi ton ağırlığa kadar ulaşabilen büyük camgöz köpek balığının uzunluğu 12 metreyi bulabilir ancak çoğu yetişkin büyük camgözün uzunluğu 10 metreyi geçmez. (III) Bu korkunç görünümlü canlılar ılık veya soğuk farklı sıcaklıklardaki sularda yaşayabilirler. (IV) Su yüzeyine yakın yüzmekten hoşlandıklarından onlara "güneş balığı" takma adı verilmiştir.
I numaralı cümlede karşılaştırma yapılmıştır.	☐
II numaralı cümlede hayal unsuru öğelere yer verilmiştir.	☐
III numarada öznel bir ifade kullanılmıştır.	☐
IV numaralı cümlede zıt anlamlı sözcükler bulunmaktadır.	☐
IV numaralı bir olayın sebebi belirtilmiştir.	☐

2.	(I) Zamanın birinde Diyarbakır Beyi'nin güzelliği dillere de destan çok güzel bir kızı varmış. (II) Halkı tarafından çok sevilen beyin her işi yerli yerindeymiş; merhameti fazla, sevgisi çokmuş. (III) Ancak o yöredeki bir dağda bir ejderha ortaya çıkmış, nice yiğitleri canından etmiş. (IV) Bey'in yiğit mi yiğit bir oğlu varmış, en sonunda o düşmüş ejderhanın peşine. (V) Bey oğlu kafaya koymuş ejderhayı ortadan kaldırmaya lakin gitmiş daha da geri dönmemiş.
I. Cümlede bir deyim yer verilmiştir.	☐
II. Cümlede eş anlamlı sözcük bulunmaktadır.	☐
III. Cümlede betimleyici ifadeler yer verilmiştir.	☐
IV. Cümlede pekiştirme içeren sözcük vardır.	☐
V. Cümlede zıt anlamlı sözcükler kullanılmıştır.	☐

3.	(I) Obsidiyen, yanardağlardan çıkan lavların hızlı bir şekilde soğuyup katılaşmasıyla ortaya çıkan doğal bir camdır. (II) Obsidiyen tarih öncesi zamanlarda süs eşyası ve kesici alet yapımında kullanılmıştır. (III) Kırıldığında düzgün yüzeyli ve kenarları keskin parçalar oluşturduğundan eski aletlerin birçoğu obsidiyenden yapılır. (IV) Obsidiyenin yüzeyi parlak olduğu için ayna olarak da kullanılmıştır. (V) Bu çok amaçlı kullanılabilirliği obsidiyeni her zaman ihtiyaç duyulan muhteşem bir taş yapmıştır.
I numaralı cümle tanım cümlesidir.	☐
II numaralı cümlede mecaz anlamlı sözcük vardır.	☐
III numaralı cümle sebep sonuç cümlesidir.	☐
IV numaralı cümlede koşul belirtilmiştir.	☐
V numaralı cümlede öznel bir anlatım vardır.	☐